

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410-610-[7/39579] 306

Konu : Yazılı Soru Önergesi

12 Mart 2014

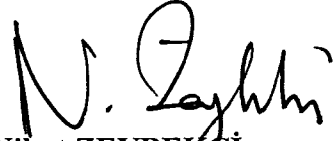
17741

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-166138 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39579 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK:

1- Cevap yazısı (4 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39579 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular:

- 1) 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığı'nın dışa bağımlılığın yüksek olduğu savunma, sağlık ve enerji gibi sektörlerden sorumlu kamu kuruluşlarında yerli ürün ve teknolojiler geliştirilmesine yönelik araştırma programlarının desteklenmesi adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?
- 2) 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığı'nın ara malı ithalatı bağımlılığın azaltılması adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?
- 3) 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığı'nın döviz kazandırıcı hizmet ihracatının geliştirilmesi adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?

Cevaplar:

- 1) Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) ve Eylem Planı'nda yer alan en önemli hedeflerden birisi (Yatay Eylem Planı Hedef-6) "ara malları üretimi ve ihracatında küresel tedarik ağlarına erişimin ve marka bilinirliğinin artırılması, Ar-Ge'nin yoğunlaştırılması"dır. Bu sayede ara malı üretiminde küresel ölçekte rekabetçiliği sağlayarak ara malı ihracatında önde gelen ülkeler arasında yer alınabilecektir. Bu ise ancak, ara mallarında küresel tedarik zincirlerine daha fazla erişim sağlama ve Ar-Ge'ye, yenilikçiliğe ve enerji verimliliğine dayalı üretim ile mümkün olacaktır. Bu kapsamda, Yatay Eylem Planı'nın 6.1 numaralı maddesinde "ara malları üretiminde ve ihracatında küresel tedarik ağlarında daha fazla yer alınabilmesi ve bu amaçla, marka bilinirliği ve güvenilirliğinin artırılmasına dönük özendirici mekanizmaların geliştirilmesi" ve 6.2 numaralı maddesinde "ithalat bağımlılığı, katma değer, yenilikçi üretim ve enerji verimliliği perspektifiyle belirlenen/belirlenecek spesifik alanlarda Ar-Ge destek yoğunluğu artırılacağı, başarılı AR-GE projelerine bağlı olarak prototip imali ve bu maksatla yapılacak mühendislik çalışmalarını destekleyici mekanizmalar geliştirileceği" karara bağlanmıştır. Buna ek olarak, Demir-Çelik ve Demir Dışı Metaller Eylem Planı'nın 4.3 numaralı, Otomotiv Eylem Planı'nın 1,2, 1.3, 2.3, 3.1, 3.2 ve 3.3 numaralı, Makine Eylem Planı'nın 2.3, Kimya Eylem Planı'nın 5.1, 9.1 ve 9.2 numaralı, Tekstil ve Deri Eylem Planı'nın 2.1 numaralı ve Tarım Sektörü Eylem Planı'nın 5.1 ve 5.2 numaralı eylem maddelerinin, Yatay Eylem Planı'nın 6.1 ve 6.2 numaralı maddeleri çerçevesinde desteklenmesine karar verilmiştir.
- 2) Yatırım-üretim-istihdam-ihracatı etkileyen politikaların birbirini destekleyecek şekilde etkileşimli olarak kullanılması, ara malı ithalat bağımlılığının azaltılması ve imalat sanayii üretim potansiyelinin ihracat odaklı bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığım tarafından yürütülen projelerin başında GİTES ve Eylem Planı gelmektedir.

Küresel ekonomiye yön veren ülkelerde benzerleri mevcut olan GİTES çalışması ile sanayinin ihtiyaç duyduğu girdilerin tedarikinde sürekliliğin sağlanması ve etkinliğin,

verimliliğin artırılması, ihracatta rekabet gücünün iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma ile dünya girdi kaynaklarındaki belirsizliklerin, girdi tedarik kaynaklarında ülke/bölge bazlı bağımlılık gibi dengesizliklerin, girdi niteliğindeki doğal kaynakların geleceğine dair kaygıların, emtia piyasalarındaki gelişmelerin girdi fiyatları üzerinde oluşturacağı dalgalanmaların yaratacağı riskleri asgari düzeye indirmeye ve ayrıca ülke ihracatının gelecek vizyonunda önemli yer tutacak yeni ürün ve teknolojilerin getireceği sürdürülebilir girdi tedarik ihtiyacının belirlenmesi ve güvenceye alınmasını sağlamaya yönelik eylem planlarının geliştirilmesi ve bunların uygun politika araçlarıyla uygulamaya aktarılması hedeflenmektedir.

Bakanlığım koordinasyonunda 2010 yılında başlatılan GİTES çalışmaları ile temel olarak Türkiye’de önde gelen sektörlerin ihtiyaç duyduğu girdilerin temininde süreklilik ve etkinliğin sağlanması ve dolayısıyla ihracata yönelik üretimde rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir.

Bakanlığım koordinasyonunda, 2010 yılında başlayan GİTES çalışmaları, 12 Mayıs 2010 tarihli Başbakanlık Genelgesi (2010/12) ile kurulan ve Bakanlar Kurulu’nun yeni yapısı paralelinde 6 Eylül 2011 tarihli ve 28046 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Başbakanlık Genelgesi (2011/11) ile üyeleri güncellenen İhracata Dönük Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulu (Kurul) bünyesinde yürütülmüştür.

GİTES çalışmaları çerçevesinde, 6 sektörde, 100’ün üzerinde firma ile detaylı görüşmeler yapılmıştır. Ortaya çıkan sorunlar ve çözüm önerileri üzerine, ilgili sektörlerde tüm tarafların katıldığı bir dizi çalıştay ve toplantı düzenlenmiştir. Sektörel çalışmalarda, sektör dernekleri başta olmak üzere, sivil toplum ve meslek kuruluşlarının bilgi ve deneyimlerinden önemli ölçüde faydalanılmış ve kamu/özel tüm paydaşların sürece etkin katılımı sağlanmıştır.

Nihayetinde, GİTES hedefleri ve eylemler “GİTES ve Eylem Planı (2013-2015)” başlığı altında, Yüksek Planlama Kurulu’nun 21/12/2012 tarihli ve 2012/32 Sayılı Kararı ile kabul edilmiş ve 25 Aralık 2012 tarihli ve 28508 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. GİTES Eylem Planı, 6’sı yatay 31’i sektörel olmak üzere toplam 37 hedef ve bu hedeflere dönük 91 eylem içermektedir. Eylemlerin tamamı ara malı ithalat bağımlılığını azaltmaya ve ihracatta sürdürülebilir rekabet gücünü sağlamaya dönük somut sonuç yaratıcı nitelik taşımaktadır.

Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023’e yönelik ortaya konan temel stratejiler çerçevesinde GİTES ve Eylem Planı’nın vizyonu; “Girdi tedarikini güvence altına almış, ara malı üretiminde yetkinliğini artırmış bir ekonomi” olarak belirlenmiştir.

Bu vizyon çerçevesinde, 2013–2015 yıllarını kapsayan GİTES’in genel amacı ise; sanayinin ihtiyaç duyduğu ve yeni ürün üretimi ile teknolojik gelişmenin gerektireceği girdilerin tedarikinde süreklilik ve güvenliğin sağlanması, etkinliğin ve verimliliğin artırılması, ihracatta sürdürülebilir küresel rekabet gücü artışının temini, daha fazla katma değer Türkiye’de bırakılması ve ara malı ithalat bağımlılığının azaltılmasıdır.

GİTES ve Eylem Planı, Türkiye’de önde gelen sektörlerin ithal girdi bağımlılığı ile Türkiye’de işletmelerin çeşitli nedenlere bağlı olarak ortaya çıkan girdi tedariki konusundaki yetersizliklerini bertaraf etmeyi, üretim için en önemli unsurların başında yer alan girdilerin tedarikinde kamu ve özel sektörde ortak bir anlayış ve bakış açısı geliştirmeyi hedeflemiştir.

GİTES’in stratejik hedefleri;

- Girdi kaynaklarındaki belirsizliklerin, girdi ithalinde ülke/bölge bazlı coğrafi dağılımdaki aşırı bağımlılık gibi dengesizliklerin, hammadde niteliğindeki doğal kaynakların geleceğine dair risklerin en aza indirilmesi,
- İhracata dönük üretimde daha etkin ve düşük maliyetli girdi tedarikinin sağlanması ile üretim ve ihracatın ara malı ithalatına bağımlılığının azaltılması ve bu suretle ihracatta sürdürülebilir rekabet gücüne katkı sağlanmasıdır.

Dinamik ulusal bir strateji belgesi olarak resmiyet kazanan GİTES Eylem Planlarının hayata geçirilmesi sürecine dönük olarak;

- Sorumlu/ilgili tüm kurum/kuruluşlarda koordinasyonu sağlayacak temsilciler belirlenmiştir.
- Yol haritasının belirlenebilmesi, dönemler itibariyle sorumlu ve ilgili kurum/kuruluşlarca etkileşim ve paylaşımın artırılabilmesi ve eylemler özelinde çalışma takviminin detaylandırılabilmesine dönük olarak; 6 aylık 'Genel İş Planları' hazırlanmıştır.
- Hazırlanan detaylı iş planları çerçevesinde tüm sorumlu kuruluşlar faaliyetlerini yürütmekte, her 3 ayın sonunda eylemlere yönelik gerçekleştirilen faaliyetler sorumlu kurum/kuruluşlar tarafından raporlanıp, bir sonraki 3 aya ilişkin detaylı faaliyet planı tarafımıza iletilmektedir.
- Tüm ilgili/sorumlu kuruluşlar ile toplantılar gerçekleştirilmekte, gerekli koordinasyon sağlanmakta ve eylemlerin takibi yapılmaktadır.

2014 yılı Şubat ayı itibariyle; GİTES Eylem Planlarında yer alan her bir eylem için hazırlanan detaylı iş planları çerçevesinde faaliyetlere devam edilmektedir.

3) Dünyadaki gelişmelere paralel olarak ülkemiz de hizmet ihracatında önemli bir ivme yakalamış bulunmaktadır. Cumhuriyetimizin 100'üncü yıldönümü olan 2023 yılında 150 milyar ABD doları hizmet ihracatı gerçekleştirme hedefimiz bulunmaktadır. Bu çerçevede, ülkemizin uluslararası ticarete konu hizmet gelirlerinin artırılması ve hizmet sektörlerimizin uluslararası rekabet gücünün geliştirilmesi amacıyla, hizmet sektörlerine yönelik en kapsamlı ve özgün sektörel yardımları sunan devlet yardımı programı, 2012/4 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'in 25/06/2012 tarihli ve 28334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanması ile yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu Tebliğ kapsamında, bilimsel, teknolojik ve kültürel altyapımızın tanıtımına ve mal ihracatımıza da doğrudan katkısı olan "sağlık turizmi, film, eğitim ve bilişim (yazılım ve bilgisayar oyunları) sektörleri kilit sektörler olarak belirlenmiştir.

Söz konusu Tebliğ kapsamında, bahsi geçen sektörlerle yönelik olarak;

- ✓ Rapor desteği,
- ✓ Yurt dışı tanıtım desteği,
- ✓ Organizasyon (fuar) desteği,
- ✓ Yurt dışı birim desteği,
- ✓ Arama motoru desteği,
- ✓ Belgelendirme desteği,
- ✓ Danışmanlık desteği,

✓ Ticaret heyeti ve alım heyeti destekleri

sağlanmaktadır. Söz konusu desteklere ek olarak sağlık turizmi sektöründe hasta yol desteği; bilişim sektöründe bilgisayar oyunu ve bilgisayar uygulaması destekleri, film sektöründe ise yurt dışı pazarlama ve "Türk malı" imajının filmler aracılığıyla güçlendirilmesine yönelik reklam desteğinden yararlanılmaktadır.

Tebliğ kapsamındaki desteklerden sağlık kuruluşları, sağlık turizmi şirketleri, film yapımcısı ve dağıtımıcısı şirketler, bilişim şirketleri, teknokentler, yüksek ve orta öğretim kurumları ile adı geçen sektörlerde faaliyet gösteren işbirliği kuruluşları faydalanmaktadır.